

Ադորինի միգրացիա. Հայուհիներն ինչու են մեկնում արտասահման

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ԱՊՐԵՐԻ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Միգրացիայի միջազգային կազմակերպության (ՄԱԿ) հետազոտության համաձայն, ադորինի փոխադրմամբ Հայաստանից արտասահման մեկնած կանանց հարցումից յարգվել է, որ մասնաճյուղի 76 տոկոսն այդ ֆայլին դիմել է դրսում աշխատանք գտնելու նպատակով: Տասնութ տոկոսը մեկնել է իմանալով, որ իր ադորուսը վատանկելու է մարմնավաճառությամբ: Միայն 1,7 տոկոսն է արտասահման մեկնել ամուսնության նպատակով: Ընդ որում, մեկնողների 23 տոկոսը բարձրագույն կրթությամբ կանայք են, 57 տոկոսը միջնակարգ:

Ադորինի փոխադրվածներից աստիճանաբար են մեծակա երջաններից են, 18 տոկոսը Վանաձորից, 30 տոկոսը Գյումրիից: Մասնաճյուղից գերակշռող մասը մեկնել է Եվրոպայի երկրներ: Արևո ղեկավարում մասն ենթարկվել են այնպիսի չարաչափումների, ինչպիսիք են չվարձատրվող աշխատանքը եւ Երևանում:

ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՄՆ-ը նպաստում է սարածաւառջանում Թուրքիայի ֆաղաֆակյան ակտիվությունը

Նախագահ Սեզերի Գուշանքե եւ Թրիխիսի կասսաւած այցը դրա արտահայտությունն է

ՆԱԽՈՒ ԾԱՐՔԵՐ

Նոյեմբերի 8-ին ՌԻԱ «Նովոստի» գործակալությունը, տեղեկացնելով Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեզերի Սեզերի երկօրյա այցով Թրիխիսի ժամանման մասին, նշել է, որ նա այնտեղ նախագահ Էդուարդ Շեւարճնաձեի հետ կենտրոնական վարչա-քաղաքական երկկողմ հարաբերությունները, Հարավային Կովկասի ֆաղաֆակյան իրավիճակը, ադրբեջանական նավթի եւ գազի Վրաստանի սարածակով Թուրքիա տեղափոխման խնդիրը: Գործակալության հաղորդագրության մեջ միաժամանակ նշվում էր Տաջիկստանի մայրաքաղաք Դուշանբեի փակ դռների հետևում կայացած Սեզերի հանդիպումը Աֆղանստանի նախ-

գահ Ռաբանիի հետ:

Այդ հաղորդագրությանը հետևել էր «Ազգի» տեղեկատվությունը, որտեղ Սեզերի այցը Թրիխիսի դաշնակցությունը էր Վրաստանի իրադարձություններով, որոնք աննախադեռ սրել էին երկրի ներադաֆակյան լարվածությունը: Տեղեկատվության համար հիմք էին ծառայել քուրդական ղեկավարության հաղորդումները, որոնց յուրյի սակ դժվար չէր կռահել, որ նախագահ Շեւարճնաձեի քաղաքական արձագանքում էր Սեզերի ֆաղաֆակյան աջակցությանը փրկելու համար Վրաստանում սեղծված անելանելի դրությունը:

Տես է է 5

ԱՐՐԵՅԱՆ

Բախուն չի ընդունել առաջարկները

ԲԱՔՈՒ, 9 ԱՊՐԵՐԻ, ԱՌՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի արտաքին կադրերի բաժնի վարիչ Նովրուզ Մամեդովը հայտարարել է, որ դաշնակցական Բախուն չի ընդունել դարաբաղյան հակամարտության կարգավորման նոր առաջարկները, որ ներկայացրել են ՆԱԿ Միսկի խմբի համանախագահները: Ինչպես հաղորդում է «Գազետ.ԱՆ.Գ.Ու.»-ն, Մամեդովը ասել է, որ ներկայացված առաջարկները աս չեն սարքվում նախկին առաջարկներից, որ ներառվել են Փարիզում եւ Զի Վեստում: «Մենք Հայաստանի դերը խաղաղ գործընթացում համարում ենք առաջնությունը, եւ այս ամենը ընկալում ենք որպես իրողությունների ոչ ծիւց գնահատական», ասել է Մամեդովը: Ըստ նրա, Հայաստանը հանդես է գալիս ուժի դիրքից, եւ Ադրբեջանը դրա հետ երբեք չի հաւանում:

Ամերիկյան օդուժի հենակետ՝ Ադրբեջանում

Ադրբեջանի դաշնակցության նախարարությունը եւ դաշնակցական զորամասերը առայժմ որեւէ ծեղված մեկնաբանում թուրքական եւ ամերիկյան թերթերի այն հաղորդումները, թե Ադրբեջանի սարածակով ամերիկյան օդուժի փրկումային ժամանակավոր հենակետ է բացվելու: Այս մասին տեղեկացնում է Կաստյան լրատվական գործակալությունը: Միջոցառումները ադրբեջանցիները նշում են, որ մասնաճյուղային հենակետն անհրաժեշտություն է Աֆղանստանի ուղղությամբ մասնակցող ամերիկյան մարտական եւ ռազմավոխադրական ինքնաթիռների համար: Խոսքն առաջին հերթին ամերիկյան ռազմաօդային լիցենզիան եւ սեխնիկական ստուգումների, ինչպես նաեւ անձնակազմերի լուրջնափորձում եւ բուժադասարկման մասին է:

Կրկին կհանդիպեն Գարեգին Երկրորդն ու Ալլահեյուֆուր Փաւազադեն

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ԱՊՐԵՐԻ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Կովկասի մուսուլմանների առաջնորդ Եյյի Ալլահեյուֆուր Փաւազադեի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի եւ Համայն Ռուսիո դաշնակալ Ալեքսի Երկրորդի միջեւ ներկայումս դաշնակցական լուծումը ետևող հանդիպում անցկացնելու վերաբերյալ: Ինչպես գրում է ադրբեջանական «525-րդ» թերթը, բոլոր երեք հոգեւոր առաջնորդներն էլ իրենց համաձայնությունն են սվել կայանալի արդեն 7-րդ հանդիպմանը մասնակցելու վերաբերյալ: Հանդիպման հիմնական թեման դարաբաղյան հակամարտության լուծմանը վերաբերող հարցերի լուծումն է լինելու: «525-րդ» թերթը նշում է նաեւ, որ հանդիպման կազմակերպման նախաձեռնությամբ հանդես է եկել Համայն Ռուսիո դաշնակալը: Գարեգին Երկրորդի եւ Ալլահեյուֆուր Փաւազադեի վերջին հանդիպումը տեղի է ունեցել 2000 թ.-ի նոյեմբերի 24-ին:

Նոյեմբերյան այցեր

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ԱՊՐԵՐԻ, ԱՌՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նոյեմբերի 13-15-ը ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը կմեկնի Նյու Յորկ ՄԱԿ-ի 56-րդ Գլխավոր ասամբլեայի աշխատանքներին մասնակցելու: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԳ նախարարության հետ հարաբերությունների վարչությունից, նոյեմբեր 29-30-ը Վ. Օսկանյանը կմեկնի Մոսկվա, որտեղ կմասնակցի ԱՊՀ անդամ ղեկավարներին զագաբաժնողվին: Նոյեմբերին նախատեսվում են ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր տնօրեն Վ. Մադուրուայի, ինչպես նաեւ Մանկե Պետությունից նախագահ Վ. Սերդյուկովի այցերը Հայաստան՝ համադասախանաբար նոյեմբերի 20-21-ը եւ նոյեմբերի 27-28-ը:

Կոֆի Անանը դրվաւել է Խաթամիին

ՆՅՈՒ ՅՈՐԿ, 9 ԱՊՐԵՐԻ, ԱՌՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղար Կոֆի Անանը նոյեմբերի 8-ին Իրանի նախագահ Մոհամադ Խաթամիի հետ Նյու Յորկում կայացած հանդիպմանը դրվաւել է նախագահի իմացականությունը ու Երբեքայացությունը ֆաղաֆակրությունների միջեւ երկխոսություն նախաձեռնելու համար: Ըստ «Իրանի ծայրի», լուծարվել են նաեւ Աֆղանստանի մարդասիրական օգ-

ություն ցուցաբերելու եւ այդ երկրում անվտանգության ուժեր տեղակայելու, միջազգային ահաբեկչության դեմ համադարձակ կոնվենցիա ընդունելու ներկա ջանքերի ու Միջին Արեւելի վերջին իրադարձությունների անվտանգ հարցեր: Հանդիպմանը մասնակցել են Իրանի արտգործնախարարն ու ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղարի ֆաղաֆակյան հարցերով տեղակալը:

Թալիբներն Աֆղանստանի ֆաղաֆակցություն են սվել բեն Լադենին

Թալիբան Երբեքան ղեկավարությունը Աֆղանստանի ֆաղաֆակցություն է Երբեքան Ռուսամա բեն Լադենին եւ նրա «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության մի Երբեքան գործիչներ: Այդ մասին երեկ հաղորդեց Պակիստանի Օնլայն գործակալությունը վկայակոչելով թալիբների անհանուն ներկայացուցչի սվալները: Այստիպով, բեն Լադենը չի կարող հանձնվել ամերիկյան իշխանություններին, որոնք մասնաճյուղում են սեղծներերի 11-ի ահաբեկչությունների կազմակերպման մեջ: Թալիբները ղեկավարում են, թե բեն Լադենի արտաքին փաստերն անհնար դարձավ Աֆղանստանի ուղղությամբ սվալելու դաշնակցությունը: Աֆղանստանի ֆաղաֆակցություն է Երբեքան բեն Լադենի մեծավոր ղեկավարներից մի ֆանսիս: Դրանք են «Ալ Ղաիդայի» գաղափարախոս Այման ալ Չավաիհիին, Եյյի Արդու Ռեհմանը («Իսլամական ջիհադ» կազմակերպություն), Սեիֆ ուլ Ադի Աբու Հաֆթը (մարտիների հրամանատար) եւ ահաբեկչությունների կազմակերպիչ Մոհամեդ Աբեֆը, որը բեն Լադենի տեղակալներից է: Այս անձինք Երբեքանի նախկին ֆաղաֆակցներ են եւ ներկայումս փնտրվում են այդ երկրի ոստիկանության կողմից: Ինչ վերաբերում է մասնաճյուղի ֆաղաֆակցության Երբեքանին, այդ տեղեկությունն առայժմ դժվար է ստուգել ուրիշ աղբյուրներից: Ինչը բեն Լադենը, Սաուդյան Արաբիայում ֆաղաֆակցությունից զրկվել էր 1994 թ., ֆանսի որ մեծապես դաշնակցություն էր թագավորական բազմանդամ ընտանիքի վարձագիծը:

ԿՐԻՍԱԿՅԱԿԱՆ

ՀՈՒԿ-ը Երբեքանակվում է համալրվել նորագիրներով

Կուսակցությունը նախապատասխանում է առաջիկա տնտեսական միջոցառումներին

Երեկ ՀՈՒԿ գրասենյակում վերստին երդմնառության արարողություն էր կուսակցության Երբեքան համալրվեցին մի խումբ նորագիրներով: Թեթեւ երդմնառության արարողությունները սովորաբար տեղի են ունենում Թեթեյան կենտրոնում, երեկվանը բացառություն էր այն էլ՝ ՀՈՒԿ Հանրապետական վարչության ողջ կազմի մասնակցությամբ, որը նախադասարարվում էր նիստի: ՀՈՒԿ ասեմաթե Ռուբեն Միրզախանյանը, նորագիր անդամներից դիմելով, նշեց, որ «թեթե կուսակցությունը վերջին Երբեքանում ֆանակական կրուկ աճ է ադրել, այդուհանդերձ, իրենց համար առաջնային է ՀՈՒԿ-ի որակական աճի ցուցանիշը»: Դասելով այն

փաստից, թե հասարակության հասկաթեւ որ Երբեքան են առավել հաճախ անդամագրվում ՀՈՒԿ-ին (մտավորականներ, գործարարներ, ուսանողներ եւ այլն), կարելի է միանձանակորեն արձագրել, որ որակական աճն անհերքելի է: Նույնը վերաբերում էր նաեւ երեկվա նորագիրներին: Ռուբեն Միրզախանյանը խոսեց նաեւ առաջիկայում նախատեսված երկու տնտեսական միջոցառումների՝ ՈՒԿ-ի եւ ՀՈՒԿ-ի հիմնադրման 80-ամյակի ու 10-ամյակի առթիվ տեղի ունենալի հանդիսավոր արարողությունների մասին: Նա տեղեկացրեց, որ համակուսակցական այս տնտեսական առաջնային է ՀՈՒԿ-ի որակական աճի ցուցանիշը: Դասելով այն

գործիչներ, որոնք իրենց երկրներում ներկայացնում են ՈՒԿ-ը: Ավելի ֆան 2 ասանյակ հյուրեր են ստասվում Միրզայից Հալեթից, եւս 3 ասանյակ ժամանելու են Լիբանանից Բեյրութից, կենտրոնական Ֆրանսիայի եւ մի Երբեքան երկրների ՈՒԿ դասվորակները: մի խոսով տեղի է ունենալու աննախադեռ ընդարձակ ու դասակարգի հավաք, որպիսին վաղուց չէր եղել կուսակցության երկարատեւ դասնության ընթացքում: Ռ. Միրզախանյանը նշեց, որ յուրաքանչյուր նորագիր իր հերթին դառնում է աշխարհի բազմաթիվ երկրներում սփռված այս կուսակցության մի մեծ ընտանիքի մասնիկը:

Ա. Բ.

Արտահանումն աճել է, բայց...

Կառավարության խոսքով 25 տոկոս սարեկան աճը չի ապահովվի

Այս տարվա հունվար-դեկտեմբերին արձանագրված հետադարձական ցուցանիշներից մեկը վերաբերում է երկրի արտահան արտահանությանը: Ըստ այդ ցուցանիշի, արտահանումն այս ընթացքում ավելացել է 11,6 տոկոսով և կազմել 240 մլն դոլար: Ներմուծումն, ընդհակառակը, նվազել է 3,3 տոկոսով և կազմել 617,7 մլն դոլար: Մասնագետների հավաստմամբ, առեւտրային հաշվեկշիռը բարելավման միտում ունի: Եթե այս տեմպերը ղաղափարվեն, ապա, ամենայն հավանականությամբ, սարեկշիռը կարճաժամկետով 320-330 մլն դոլարի արտահանում է մոտ 850-860 մլն դոլարի ներմուծում: Փորձենք, արդեն առկա սկզբնական հիմնը ընդունելով, դարձել՝ այս գործընթացը դրական կարելի է համարել, թե՛ ոչ, եւ արդյո՞ք նման տեմպերով առաջ շարժվելը բավարար է ճեշտակաւ գաղափարն իւրը արդունների հասնելու համար:

Միանշանակ է, որ արձանագրված ցուցանիշները վկայում են որոշակի առաջընթաց: 240 մլն արտահանման ծավալներն 9 ամսվա ընթացքում ավելին են, քան 1997 թ. (232 մլն դոլար), 1998 թ. (220 մլն դոլար), 1999 (231 մլն դոլար) արձանագրված սարեկան ցուցանիշները: Գիշեր, 1995 թ. եւ 1996 թ. դրան ավելի մեծ թիվ էին կազմում (համադասարանությամբ 271 մլն եւ 290 մլն դոլար), սակայն զարգանքի չէ, որ այդ տարիներին Հայաստանից արտահանվող արտահանների մեջ զգալի բաժին ուներ կիսաբանականների բաժինը: Նույն միտումը, բարեբախտաբար, բարունակվում է նաեւ այժմ, սակայն ավելի դանդաղ տեմպերով: Եթե անցյալ տարի աճը կազմել է շուրջ 28 տոկոս, ապա այս տարի այդ տեմպերն ավելի ցածր են: Դա մասամբ ղաղափարված է նրանով, որ 2000 թ. նախորդող տարիների տեմպերն անկումից հետո անգամ ոչ մեծ առաջընթացը նկատելի տեղաշարժ էր արձանագրում: Ինչ վերաբերում է այս տարվա, ապա արտահանման ծավալների նման տեմպերով աճը, դրական համարելով հանդերձ, չի կարելի բավարար համարել: Մի կողմ թողնենք այն փաստը, որ վարչապետ Ադրինիկ Մարգարյանն այդ դասերին նշանակվելուց հետո խոսքացավ 2001-2003 թթ. ապահովել արտահանման սարեկան 25 տոկոս աճ: Այդ խոսքումն այս տարի անհնար կլինի կատարել: Եվ արդեն այստեղ այն է, որ առաջիկա արտահանման ուղղվածություն ունենալու Հայաստանի տնտեսության մեջ արձանագրված դրական տեղաշարժերը տեղաշարժ էլ կմնան եթե չեն վերածվի գործընթացի: Այս առումով սարեկան 25 տոկոս աճ ունենալը թերեւս այն նվազագույնն է, որն անհրաժեշտ է զարգացման գործընթաց ունենալու համար: Անգամ նման տեմպերով, լավագույն դեպքում 5-6 տարի հետ արտահանման ծավալները կհասնեն ներմուծման ներկայիս ծավալներին: Դրով է նշել նաեւ, որ առեւտրային հաշվեկշիռը բարելավման հարցում ներմուծման նվազմանը ղեկավարել է նաեւ ներմուծումը: Այստեղ 9 ամսից հետո արձանագրված փոփոխությունը թեմպեր լավ, բայց որոշիչ նշանակություն չունեցող արդյունք է: Եվ ի վերջո, առեւտրը չի կարող միակողմանի լինել: Ներմուծվող բազմաթիվ արտահանների հումքերի արտահանների անհրաժեշտությունն ունեն ինչպես տնտեսությանը, այնպես էլ տեղական արտադրությունը: Կառավարության հիմնական խնդիրն արտահանմանը միջկազմակերպության առանձին մոլորակ է ձեռնարկությունների գաղափարը նշանակելուց հետո մասամբ է կատարվում:

«Մոռացված հունանիստը»: Բեմեմունտ աղբյուրը անգլիացի գրականագետ Մարտին Ռոոնին Ամին Թեոֆիլ Վեգների 115-ամյակին նվիրված իր կազմակերպած հիշատակարան միջոցառումներին (ցուցահանդես, ընթերցումներ, դասախոսություն, ֆիլմի ցուցադրում) այս վերնագիրն էր ընտրել: Հոկտեմբերի 16-ից նոյեմբերի 7-ը գրողի ծննդավայր Կուլտերբալ-Էլբերֆելդի ֆալկլանդի գրադարանում անցկացված միջոցառումներն, իհար-

ըրդո՞րի բաց նամակներով... Ֆիլմի տեսիլն հազիվ էմ հետևում կողմիս նստած փափախավոր թուրք խոսվածքներն է, արթնացավ այն ժամանակ, երբ կողմին նստածը բոթեց ղեկի է ծափահարել, մեռնում են խոսում: «Ամո՞ք է, հրեաների 6 միլիոն նահատակների հետ մի բաղդատեմ: Աշխարհը գիտի, թե նրանց հանդեպ նացիներն ինչքան արել: Հայ լոբբիստական ուժերը մոլորեցնում են բոլորիդ», ասում է խիստ խնամված տեսուկ մի քրուհի, որը նույնաբնույթ միջոցառում-

ինքն արդեն հայտնի է, կարճատևակ դարձնում մեկ բան է հիշատակելու ԱՍՄԼՍ-ՔԿՄ սերտ հարաբերությունները, հայերի Ադրբեյջանից զավթած հողերի 20 տոկոսը: Դա ի՞նչ մեծամասնությունը նորից ծափահարում է: «Վեգների տարեդարձը արդի ֆալկլանդության մի խնդիր», բողոքում է մի գերմանուհի: «Վեգամյա դուստր գրադարանից լացակամած տուն եկավ ցուցահանդեսը ղեկի տիտասարդների հարցերով զբաղվող վարչության ուղարկության արձանագրում,

որ փոխանցել «Թուրքիայում եղել է», հարցրեց թուրքը: «Մի՞թե կլինի, իհարկե, եթե իմանայի, որ նման միջոցառում այնտեղ կարող են անել», ասաց անգլիացին: «Գնացե՛ք Թուրքիա, մեր հիմնական հողին հարցրե՛ք, հողը չի խաբի», հուզված ասաց թուրքը, ով ինչ առաջ հորդորում էր դուստրը մոլորակներ արթնացնող ցուցահանդեսը չնայել:

Թեմպեր լիամետրաժ այս դասախոսությունը եւ կարճամետրաժ դարձի, բայց դա էլ ինքն մեծ մեղից չազա-

Ախորից մեզ հայրենի վերադարձնող մի կենսագրություն

Վեգների 115-ամյակն էլ դարձավ թուրքական շահարկման առարկա

Կե, միայն շնորհավորական ձեռնարկներով չարժանացան: 15 տարի առաջ էլ 100-ամյա հորեղբայրը (Վեգները ծնվել է 1886-ի հոկտեմբեր 16-ին, մահացել 1978-ի մայիսի 17-ին) ծննդավայրում նշելու Ռոոնիի ցանկությունը դեմ էր առել թուրք դեսպանի բողոքին եւ գերմանական դիվանագիտական քաղաքականի գոյությունը լուրջաբար:

Ների ժամանակ ղարադիր ներկա է լինում իր ազգակիցների երկար գործով ու աղաչովում հոնորներին ուղղված կրակահերթը: «Իմ ընտանիքն էլ նացիներից էս է տուժել, իսկ ֆիլմի հեղինակ Ջորդանոն ծագումով հրեա է, լավ գիտի իր դասությունը, ու դա չի խանգարում ասել ճշմարտությունը»: Մարտին Ռոոնին շարունակում է գրադարանի գերմանացի աշխատակիցը: «Սեմ աղբյուրն են դեմուկրատական Գերմանիայում, իսկին, թեմպեր ես եւ դու կատարվածին չենք մասնակցել, բայց դասախոսականություն կունենեմ: Որքան հնարավոր է, ռուս հասցվե՛ք ձեր անցյալի հետ»:

մեր երեխաների կյանքը դասարանական չէ, դա՞րձնե՞նք սրվում է կարճ դասասխան մեր գրադարանը 6 տարեկանների համար չէ: Թուրքերի ծայրը դժվար է խլացնել նրանք, լավ երեւում է նախորդ որոշել են, թե ով ումից հետո է ձեռք բարձրացնելու: Առավել տարիք գերմանացիները լուր են դալի՞նք ավստրալիացիները: Եկել են ձեր դրացիների հետ կողմ անելու: Երիտասարդներն ավելի համբերատար են, նրանցից մեկը խնդրեց իր դասությունը ուղարկել լսել: «Մի թուրք ընկեր ունեի, ծեղ նման համոզված էր, որ հայերին իրենք չեն կոտորել: Ամեն անգամ ամառային արձակուրդին, երբ Թուրքիա էր գնում, խնդրում էի իր 90-ամյա դասուն հարցնել եղելությունը: Գալիս ասում էր դառն նոր բան չի տեսել: Բայց մահվան աչքերին նայող դասը հրաժեշտից առաջ Թուրքիայում աղբյուր որդիներին չէ: Գերմանիայում աղբյուր թոռան ականջին զննեցել էր այդ, Ցեղասպանություն եղել է: Դու էլ Թուրքիա ձեր հաջորդ այցին հարցրե՛ք ձեր դասունը»: խորհուրդ սվեց գերմանացի 30-ին մոտ դարձնել:

Տեղիյի ավարտին նրան քաղաքացիական արձակուրդ աչքերով թուրք երիտասարդների խուլը իր ֆարգությունն էր անում, իսկ Մարտին Ռոոնին մոտեցած մի դարձն փորձում էր նրան իր բարի խորհուրդներով:

ԱՄՆԱՍԻՍ ՀՈՒՄԵՐՅԱՆ
Վաղարշապատ

Հայաստանի մեակույթի օրեր Մոսկվայում

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ԱՅՏՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՅԱ: Այսօր, 12-16-ը ՌԳ մեակույթի նախարարության, ՀՀ մեակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ տղո՞րհ նախարարության, Փառասուների, մրցույթների եւ արտասահմանյան երկրների հետ մեակույթային համագործակցության միջազգային կենտրոնի հովանավորությամբ Ռուսաստանի Դաւնությունում կանցկացվեն Հայաստանի մեակույթի օրեր: Միջոցառումների ծրագրում կլինեն համերգեր «Սերեմադ» ղեկավար կամերային նվագախմբի, «Բարեկամություն» ղաղի ղեկավար անսամբլի, «Հայաստանի փոփոկ երգիչներ» երգչախմբի, այլ խմբերի եւ անհատ կատարողների մասնակցությամբ: Համերգային ծրագրից բացի, նախատեսվում է բացել ցուցահանդեսներ Ազգային ղաղկերասրահի, Փարազանովի անվան թանգարանի ժողովածուներից, կազմակերպել հայկական կինոյի փառասու, թարգմանչաց տն «Հայկական ղեկավար տուներն թարգմանություններում»:

Արդիական մոտեցումներ սարրական կրթության համակարգին

Թեբեյան կենտրոնում նոյեմբերի 9-10-ը տեղի ունեցող միջազգային գիտաժողովը կունենա «Տարրական կրթության, ուսուցիչների դասարան եւ վերադասարանային արդի հիմնահարցեր» խորագիրը եւ կազմակերպվել է սարրական դասարանների ուսուցիչների վերադասարանային ծրագրի քաղաքականում: Այս ծրագիրը Միջազգային հետազոտությունների եւ փոխանակումների խորհուրդ (Այրեմ) ամերիկյան կազմակերպության կողմից Հայաստանում իրականացվող ինը ծրագրերից մեկն է եւ, ինչպես մնացյալը, իրականացվում է ԱՄՆ-ի ղեկավար դեպարտամենտի հովանավորությամբ:

Քաղաքականում սարրական դասարանների ուսուցիչների վերադասարանային ծրագրի նախագի է ավելի ոյուրին եւ արդյունավետ դարձնել սարրական դասարանների դասավանդման մեթոդները: Ծրագրի սկզբնական փուլում հայ ուսուցիչների վեց հոգանոց խումբ ընտրվեց ամերիկյան սարրական կրթության արդիական մոտեցումներն ուսումնասիրելու եւ դրանց հիման վրա նախարարական ուսումնական ձեռնարկն ավելի է հարստացրել ամերիկյան սարրական կրթության արդիական մոտեցումներին գումարելով հայ ուսուցիչների վերադասարանային ծրագրի քաղաքականում: Տարրական դասարանների վերադասարանային ծրագրի քաղաքականում 2001 թ. ապրիլին 2000 օրինակով լույս տեսավ նաեւ «Բազմաբնույթ մասնագրության կիրառումն ուսուցման վրա քաղաքականում» ձեռնարկը, որը ներկայացնում է սարրական կրթության բնագավառում լայն ճանաչում գտած տեսություններից մեկը: Հարվարդի համալսարանի հոգեբանության եւ մանկավարժության ֆակուլտետի դոկտոր Գրեգորի Գարդների բազմաբնույթ մասնագրության տեսությունը եւ նրա գործնական կիրառության մոտեցումները:

Արտահանմանի խոսքերով, վերահրատարակված ձեռնարկն ավելի է հարստացրել ամերիկյան սարրական կրթության արդիական մոտեցումներին գումարելով հայ ուսուցիչների երկուսուկես տարվա փորձը: Երկրորդ գիտաժողովի մասնակիցները ներկայացրին սարրական կրթությանն ու ուսուցիչների վերադասարանային վերաբերող հիմնախնդիրներ, նմանակեցին ծրագրի աղաղակային, կայացված նաեւ ծրագրում ընդգրկված ուսուցիչների աշխատանքների ցուցահանդեսը:

ԱՄՆԱՍԻՍ ՀՈՒՄԵՐՅԱՆ

ԱՐՄ ԱՐՄՏԻՐՈՒՄ

Արցախը բնական հարսությունների եղևն է

Ղարաբաղի հարուս ընդերում առկա օգտակար հանածոների մասին խոսվել է նաեւ խորհրդային տարիներին, սակայն Ադրբեջանի իշխանությունները միշտ էլ խոչընդոտել են դրանց դաշտերի խորագնին ուսումնասիրմանը: Երկրաբան ինժեներ Պարզ Եր Արցախի բնական դաշտերին տիրություն անելու սուկ սեղանակներին վստահելուց հետո: Գուցե թե Ադրբեջանի համար այս ծագողը իրատեսական էր, սակայն ղարաբաղյան բարձունքը սառալեց դա:

Անկախության հռչակումից հետո, ԼՂՀ-ում սեղի ունեցող վերականգնողական գործընթացների բարձունքը կարելի էր Արցախի հարուս ընդերի ուսումնասիրման խնդիրը: ԼՂՀ կառավարության առաջարկությամբ 1995 թ. փետրվարին Հայաստանի Հանրապետության ԳԱԱ նախագահությունը որոշում ընդունեց երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտին առընթեր բացել ԼՂՀ երկրաբանական լաբորատորիա, որի ղեկավարը նախկին ԼՂՀ երկրաբանական լաբորատորիայի ղեկավար Բրիտանիայի Կոլումբիայի համալսարանի պրոֆեսոր Լարրենս Սոլոմոնովը: Լաբորատորիան վերջերս սեղա-

փոխվել է Ղարաբաղ: ԼՂ Հանրապետության ընդերկրյա հարսությունների ուսումնասիրման ու ֆարսեզագրման ուղղությամբ որոշակի աշխատանքներ են կատարվել: Ծրագրված է առաջիկայում ձեռնարկել լինել նախագծային փաստաթղթերի դաշտասանումը:

Ըստ հետազոտությունների առավել հարուս է Սարգակերի երջանի ընդերը, որտեղ բավականին բազմազան են մետաղական եւ ոչ մետաղական հանքանյութերը: Երկրաբանական-հետախուզական առումով Սարգակերի երջանը դեռևս ոչ ամբողջությամբ է ուսումնասիրված, սակայն ցինկի, կադմի, արծաթի, ոսկու, ծծմբային կոլչեդանի որոշ հանքավայրեր արդեն ֆարսեզագրված են, որոնց վերաբերյալ արվել են գիտական ու տեխնիկական հիմնավորումներ: Գունավոր մետաղների հանքավայրեր են հայտնաբերվել Գրմբոն, Կարդան, Կուսաղյան, Վան, Դալանցի գյուղերին հարող տարածքներում եւ Սոպ Կարի լանջերին:

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ գրանիտի դաշտեր կան

ոչ միայն Հայրուքի երջանում, այլև Սարսունու եւ Ասկերանի երջանի մի քանի բնակավայրերում: Իսկ Երզնի գյուղի մոտակայքում հայտնաբերված ոսկու եւ իրանդական օտյալի հանքերի հնարավորությունները դարձապես գերազանցել են բոլոր ստանդարտները: Շոթլանդ, մասնագետների ղեկավարությամբ կիրառվում ունի գիտության ամենաարթը բնագավառներում: Լեռնային այս աղաղը դաշտանում է խորհային հրաբխականության հետեւումով առաջացած գերհիմային աղաղների խմբին, եւ դրա դաշտերի հայտնաբերումը Արցախում հաճելի գարնամբ հարուցող իրողություն է:

Նորաստեղծ լաբորատորիայի ուսումնասիրությունները եւ դրանց վրա հիմնված առաջարկությունները Երզնի գյուղի եւ նաեւ ԼՂՀ գործադիր իշխանությանը: ԼՂՀ վարչապետ Սնուրյանի Գրիգորյանի հանձնարարությամբ, ցեմենտի գործարանի կառուցման նախագիծ է դաշտասանվել Շահբուլաղի հանքավայրի բազայի վրա: Եվս երկու աղյուսի ու կոլչեդանի գործարանների փաստաթ-

թերն արդեն դաշտասան են: Վարչապետը եղել է Երզնի գյուղում, որտեղ ծանոթացել է սեղի կոլչեդանի նախկին արտադրամասը վերագործարկելու հնարավորություններին:

Արցախի ընդերի հարսություններն ուսումնասիրելու եւ առկա հանքավայրերը հետազոտելու առաջարկվելու նպատակով իրականացվող հետազոտական աշխատանքներին լայն աջակցություն է ցույց տալիս ՀՀ ԳԱԱ երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտը: Ի դեմս ինստիտուտի սեփական, ակադեմիկոս Սերգեյ Գրիգորյանի եւ թղթակից անդամ Ռաֆայել Սելյուսյանի: Այդ աշխատանքներն ամփոփված վերահսկում եւ համակարգում է ԼՂՀ նորաստեղծ լաբորատորիայի հովանավորությունը ստանձնած ակադեմիկոս գիտնական, մոսկվաբնակ արցախցի Գրիգոր Գաբրիելյանը, որը նաեւ մի քանի միջազգային գիտական կազմակերպությունների նախագահ է: Նորակախ ԼՂՀ-ն բացում է իր Երզնի ընդերը: Ու եթե հաջողվի ոչ հեռու աղաղային գործնականում ստեղծել այդ բնական հար-

սություններ, աղաղ հանրապետության տնտեսական ներուժը դաշտային հնարավորություններ կընծայի ինչպես սոցիալ-տնտեսական, այնպես էլ ռազմաֆաղափական բնագավառներում:

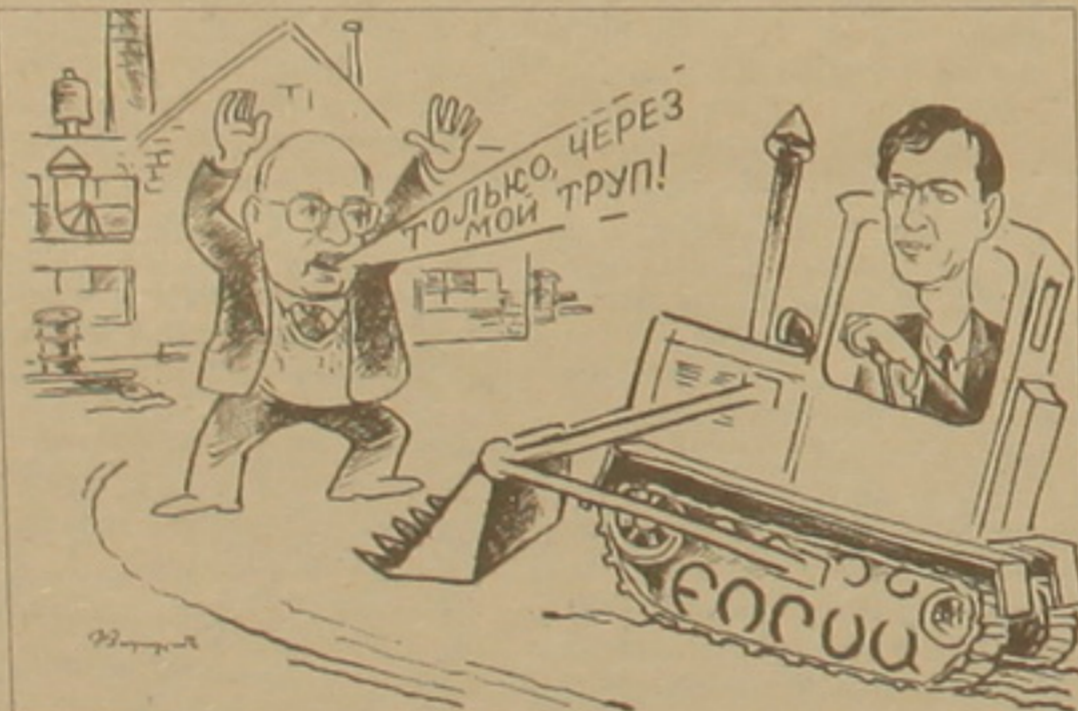
Օգտակար հանքանյութերով հարուս հանքավայրերը ենթադրում են դրանց արդյունահանման ու վերամշակման ձեռնարկությունների կառուցում, որը երիտասարդ ԼՂՀ-ի վաղիս ուսերի համար, անուշ, ծանր բեռ է: Առավել հավանական ուղին դրսից կատարված ներդրումներն են: Իսկ ներդրողի համար ԼՂՀ-ի հարկային դաշտը, ներդրումային դաշտային իրողություններն են: Այս մասին ֆանիցս հրապարակավ արտահայտվել են հենց իրենք ներդրողները, որոնց ձեռնարկատիրական գործունեությունը Արցախում արդեն այսօր Երբեք է աղաղակում: Միայնակ չեն լինի, եթե ասենք, որ Արցախը ոչ թե բարձր ռիսկի գոտի է, ինչպես դրսում ոմանք են ենթադրում, այլ բնական հարսությունների եղևն:

ԿԱՐ ԳԱՐՐԻԵԼՅԱՆ
Սեփականակեր

«Գործարարները դժգոհ են արժեթղթերի հանձնաժողովից, բայց վախենում են լայնարձակ»

Պնդում է «Սեղ Մարտի»-ի հիմնադիր Սեդրակ Սեդրակյանի բնորոշմամբ, հանձնաժողովը ինչ է մնում պահանջի նույնիսկ գործարարների կողմից համարը

Հոկտեմբերի կեսերին «Հայաստանի Հանրապետության» ութերորդ էջում տպագրված հայտարարությունը միանգամից գրավեց գործարար օրգանակների ուշադրությունը: «Ինչպե՞ս չլինի հաշվետու թողարկող», գրված է հայտարարության մեջ: Հասկանալու համար, թե ի՞նչ է ուզում հայտարարության հեղինակ «Սեղ Մարտի» խորհրդակցական ընկերությունը, զանգահարեցին նվազ հեռախոսահամարով, եւ, ուղեցույցը մեր նած հասցեով քերվեց խմբագրություն ու անվճար տրամադրվեց մեզ: Գրույկի առաջին մասն ամբողջությամբ կարելի է համարել արժեթղթերի օուկայի կարգավորման մասին օրենքի որոշումներին մեկնաբանություններն ու գնահատականների բաժին: Մասնավորապես, արժեթղթերի հանձնաժողովը գնահատվում է խիստ սուբյեկտիվ, անսահմանափակ իրավունքներ ունեցող մի մարմին, որը չունի դաշտաստանավորություններ: Հանձնաժողովի ընկերություններից դաշտային սեղանակցությունը գնահատվում է չափից ավելի, իսկ «ման ծավալներով ու կերպով սեղանակցություններ կայացումը Հայաստանի նման փոքր օուկայի դաշտայիններում կարող է անմիջականորեն հակազդել ձեռնարկության մրցակցային առավելություններին ու թուլացնել դիրքերը...»: Գրույկի երկրորդ մասում բուն նյութն է ինչպե՞ս նույն արժեթղթերի օուկայի մասին օրենքի օրհանգումներում հրատարակված քողարկող կարգավիճակին: Նվազ է երկու ճանապարհ բաժնետերերի ընդհանուր թվի կրճատում եւ բաժնետերերի միաձուլում, երկրորդ բաժնետերերի ընդհանուր ֆանակի ավելացում, այլ բաժնետերերի ձեռքբերում, կանոնադրական կադիստրի ավելացում: Մանրամասն նկարագրություններից ու խորհուրդներից հետո գրույկը եզրակացվում է գովազդային վերջաբանով: «Հնարավորություն մի սվե գործուն ընդդեմ Զեզ, դիմել «Սեղ Մարտի»:

«Հայաստանում ընդամենը 5-6 ընկերություն կա, որ ղեկավարում է դառնա հաշվետու թողարկող»

Կարճ ասած, դաշտային գրույկից, վերոհիշյալ ակցիայով խորհրդակցական ընկերությունը սկսել է բացահայտ դաշտային ընդդեմ հանձնաժողովի: Ընկերության հիմնադիր Սեդրակ Սեդրակյանը նշում է, որ դրա նպատակն է օգնել բոլոր այն ընկերություններին, ովքեր ուզում են օրենքով, ֆաղափակիթ ճանադարով խուսափել հաշվետու թողարկողի կարգավիճակից ու դրանով խուսափել հանձնաժողովի դաշտային սեղանակցությունը հաշվետու թողարկումը: Ըստ նրա, հանձնաժողովը դաշտային է բառացիորեն անեն ինչ «ի՞նչ օուկայներ ունի ընկերությունը, ի՞նչ ռազմավարություն», մի խոսքով կոմերցիոն գաղտնիներ, որը եթե տնտեսվարողը բացահայտի, աղաղ անողայնան սանով կսա իր թիզներում: «Ինչ է մնում անգամ գործարարների կողմից «ռազմեր» ուզեն»:

«Սեղ Մարտի» սեփական Տիգրան Տրապանյանի գնահատմամբ էլ արժեթղթերի օուկայի մասին օրենքն ու իրականությունը չեն համադաստանում: Հայաստանյան ընկերությունների գերակիս մասը իրենց կառուցվածով իրականում դաշտային բաժնետիրական ընկերություններ են: «Սեղ Մարտի» սեփական Տիգրան Տրապանյանի կարգավիճակից խուսափելու ճանադարով (գեղարվեստորեն ասած հանձնաժողովի «թի սակով անցնելու»): Սակայն կա մի ուշագրավ խնդիր: Պարզվում է, որ Երբեք են արձագանքել ակցիային, սակայն վախենում են որտեղ գործնական ֆայի գնալ, ֆանի որ

«վախենում են լայնարձակ»: Իսկ ինչո՞ւ է հենց «Սեղ Մարտի» ստանդարտի փոխարեն լայնարձակ դերը, դա չի՞ դաշտային արդյունք անձնական գործունեություն, ասենք Երբեքի ֆոնդային բորսայի լուծարմամբ, որի օրենքն են, ի դեպ, այսօր սեղանակցված է հանձնաժողովն ու նորաստեղծ Հայաստանի ֆոնդային բորսան: Այս հարցին ընկերության սեփական ունի իր բացատրությունը՝ ոլորտը յուրահատուկ է, հայտնի դաշտայիններով, մասնագետները ինչ «Սեղ Մարտի» անձնակազմում է առաջնորդ օրենքի ընդունման, օրենսդրական բացերի ու հետազոտ խնդիրների մասին, որոնք այսօր ակնհայտ են, եւ իրենք Երբեք անկախ են սկսած գործը:

«Ընկերությունները ոչ թե սխիդդաբար, այլ գիտակցաբար են գնում գրանցման»

Ինչպե՞ս է վերաբերվում արժեթղթերի հանձնաժողովը վերոհիշյալ: Պարզվում է, Երբեք հանգիստ: Հանձնաժողովի նախագահ է Մուրադյանի կարծիքով, վերոհիշյալ գրույկը արտառոց բան չէ, միայն, թերեւ, անունն է «Ճան», իսկ բովանդակությունը ընդամենը վերաբարդանքն է օրենքի դրույթների: «Տվյալ դեղում գործ ունեն մասնավոր կողմի հետ, որը ձեռնարկ է կազմել եւ լայնորեն գովազդում է դա իր հաշվին: Եթե ձեռնարկում ամեն ինչ նորմալ է, ողջունում ենք»:

Մոս 1 տարվա ընթացքում հայաստանյան մոտ 1400 բազ ԲԸ-ներից միայն 100-ն է գրանցել իր բաժնետերերը: Դա չի՞ նշանակում, որ խնդիրներ, այնուամենայնիվ, կան: Ե. Մուրադյանը եւս համաձայն է, որ գործընթացը դանդաղ է առաջանում: Սակայն դա նորմալ է համարում, ֆանի որ անցած մեկ տարին «օրենքի կիրառման առաջին լիարժեք տարին էր»: Բուն գործընթացի սկիզբը ձգձգվեց, որովհետեւ հանձնաժողովը Երբեք ժամանակ ծախսեց բացատրական աշխատանքի համար, սակայն է. Մուրադյանը հղադրությամբ կարող է ասել, որ «հանձնային դեղս այն ընկերու-

թյունները, որոնք գրանցվել են, գիտակցել են, թե ինչու են գրանցվել»: Արժեթղթերի գրանցումը թույլ է տալիս ընկերություններին ավելի կանոնակարգված, միջազգային չափանիշներով աշխատել: Իսկ դաշտային սեղանակցությունը (որ «Սեղ Մարտի» գնահատում է չափից ավելի բարձր) փոխելու աշխատանքն ու բարելավելու ընկերության գործերը:

Արժեթղթերի օուկայի կայացման վերջնամտասակը բորսայական գործարարներն են: Պարզ ասած, երբ ընկերությունները օուկա կհանեն իրենց բաժնետերերի մի մասն ու կվաճառեն լրացուցիչ ներդրումներ ներգրավելու համար: Սակայն ոչ մեկի համար գաղտնի չէ, որ Հայաստանի ֆոնդային բորսան կարծես թե կա, (բորսայում գրանցված բացվեց նորագույն տեխնոլոգիայով հարթակ), սակայն մինչ այժմ գործարարներ գրեթե չեն կատարվում, եւ բորսան լուր է (այդ են աղաղակում նաեւ «Ազգ») թերեւս գրեթե ամեն օր տպագրվող առեւտրային նյութերից մասին հաշվետու ընկերությունների բաժնետերեր գնելու դաշտային ֆիչ թե Երբեք կա, բայց առաջարկ ոչ): Այն օրը, երբ վերոհիշյալ ցուցակում դաշտային սյունակի դիմաց կհայտնվի առաջարկի սեղանակցություն, այդ օրը միայն Հայաստանի ֆոնդային բորսայում կարձանագրվի, որ սայլը սեղից Երբեք կա իրական գործարկ կատարվեց: Ե. Մուրադյանի խոսքերով, իհարկե, այսօր էլ բորսայում ամեն օր սեղի են ունենում գործարարներ, որոնց դաշտային օրվեցիվ է, հետաբար «խոնդուկ»: Իհարկե, ըստ է. Մուրադյանի, կարելի է, ինչպես նախկին բորսայում եւ արվում, ցույց տալ արհեստական ծավալներ, երբ ուղղակի գործարարները բերվում էին բորսա ու ձեռակերպվում իրենք բորսայական «Դրանք հետադարձ կարող են աղաղակվել, բայց եթե կոմերցիոն գնալ մեր սկզբունքների հետ»: Հանձնաժողովը, ըստ ամենայնի, այդ կոմերցիոն դաշտային չէ:

ԳԱՆՈՒՆ ԿԱՐՐԻԵԼՅԱՆ

Սկզբը էջ 1

Թե դա որևանով կհաջողվի Շեւարդնաձեին, հայտնի չէ: Բայց որ նա Սեզերի աջակցությանն առավել լիարժեք Կրասնահին դնում է Անդրկովկասում թուրքիայի Եւրոպայի կազմակերպությունների սուր քննադատությանը հակադրված: Ըստ երևույթի, թուրքիայի նախագահն էլ, այցելելով Տաշկենտի և Կրասնահին, ԱՄՆ-ի Եւրոպայի կազմակերպություններին է սուր քննադատություններ արձակում: Ուրեքում նա Գուբարևովին Ուրալի հեռուստատեսությանը ոչ կանոնադրաբար Գուբարևովին դաշնի գլխավորությամբ աֆղանական ընդդիմության թուրքիայում նախատեսվող առաջիկա խորհրդակցությանը, ոչ էլ հարկ կհամարե նեղելու, որ «այդ խորհ-

վեց Մուսաբախի իշխանությունները Գուբարևովին դաշնի կապակցությամբ են վերաբերվում, եւ դա կհասնի նրան որ շատ արագ իր իշխանությունները հեռուստատեսությանը փոխանակելու: Թուրքիան այդ սրամտությունները գեր է, իսկ հակադրությանը դրսևորումներն անուշաբան են: Դեռ ավելին թուրքական իշխանությունները, ի սարքերություն Մուսաբախի իշխանություններին, թալիբների դեմ դաշնադրական գործողությունների հաջողությունն անմիջականորեն դաշնադրություն են Աֆղանստանում Գուբարևովին դաշնի դիրքերի ամրապնդմանը: Դա ենթադրում է ռազմաֆառակալական աջակ-

րադակում է Միջին Ասիա ներքափանցելու գաղափարակիր դերը, ուստի այնտեղ եւ ենթադրելի են դառնում թուրքիային ակտիվացնելու ամերիկյան միտումները: Հետեւաբար Գուբարևովին Գուբարևովին ճանաչման գործընթացի կասեցումը եվրոպական երկրներում, 907 հոդվածի վերանայումը ԱՄՆ-ում եւ Բախո-Ջեյհան նավթամուղիի հաճախակի արժարժուն ամերիկյան մամուլում դաշնակալական չեն: Համեմայն դեպ, նախագահ Սեզերի Գուբարևովին կասարած այդ բոլորովին չի կարող դաշնակալական լինել: Ինչ վերաբերում է նա թուրքիայի այցին, ապա դա նաեւ Անդրկովկասում թուրքիայի ակտիվացման նախաձեռն է: Այս ամենի առումով

Շեարդնաձեին Գելաեին ահաբեկիչ չի որակում

«Բարչուգույն կրթությամբ անչնափորություն»

Կրասնահին նախագահ էլ, Շեարդնաձեին «Ռուսալի-2» հեռուստատեսությանը սկզբ հարցազրույցում ասել է, որ «չեչեն զինված խմբավորումը», որ հոկտեմբերին փորձել է Աբխազիայով անցնել Ռուսաստանի վարչական սահման, գլխավորել է չեչեն դաշնային հրամանատար Ռուսլան Գելաեին: Կրասնահին նախագահը ակնարկել է, որ թուրքիայի իշխանությունները Գելաեին անձեռնմխելիության որոակի երաշխիքներ են սվել սակայն «խումբը ընկել է ռուսական զորքերի կրակի տակ»: Եւ ստիպված եղել չեչենից իջնել Աբխազիայի սահման Կողորի կիր: Կողորի կիրը թուրքիայի վերահսկողության տակ գտնվող Աբխազիայի միակ հասվածն է: Շե-

արդնաձեին, ըստ տեղյակ, հաստատել է ռուսական հասուկ ծառայությունների տարիներ շարունակվող ղեկավարները, որ Կրասնահին սահմանում անարգել վիսում են չեչեն ահաբեկիչներ: Ճիշտ է, որ Շեարդնաձեին Գելաեին ահաբեկիչ չի որակում, այլ «բարձրագույն կրթությամբ անձնավորություն»: Պրն Շեարդնաձեին իրեն բնորոակնվությամբ խոստովանել է, թե սեղեկություններ չունի «Գելաեին ճակատագրի մասին», նրա հեռ չի հանրել զինված: Ռուսական հասուկ ծառայությունները ղեկավար են, որ Աբխազիայում վերավորված Գելաեին բուժվում է Ռուսալի ֆառաի հիվանդանոցում: Թ. Տ.

ԱՄՆ-ը նախատեսում է սարածաւերջանում թուրքիայի ֆառաֆակալական ակտիվությանը

դակցությունը թուրքական իշխանությունների նախաձեռնությամբ չի կազմակերպվում, մեծ մասամբ հիւրընկալվում են ընդդիմադիրներին»:

Ըստ թուրքական ղեկավարության, Սեզերն իր սարակուսանն է հայտնել Աֆղանստանում ծավալվող հակաահաբեկչական դաշնադրությունը որդես իսլամական ահաբեկիչ հայտարարված դաշնադրական օրակերպի միտումներին առնչությամբ: Այնուհետեւ նա ավելացրել է. «Թալիբներն Աֆղանստանում իսլամ արմատականության են ներկայացնում, ոչ թե իսլամ էրնիկ խմբավորումը»: Սեզերի այս խոսքերը մեկնաբանության կարի չեն զգում, որովհետեւ դրանք թալիբներին Աֆղանստանում մեկուսացնելու միտումներ են դառնալով, իսկ վերջիններիս արհեստական սարածաւերջանում երկրի բնակչության ճնշող մեծամասնությունը փոստումներից ինքնաբերաբար դառնում է մեկուսացման արդյունավետ միջոց:

Քանի որ այդպիսի աջակցություն Գաբիմին ցուցաբերում է նաեւ Ռուսաստանը, ինչն անխուսափելի է դարձնում նրա վրա ռուսական ազդեցությունը, ուստի ամերիկացիները ռուսական իշխանության ազդեցությունն են հակադրում: Այստիպով, աֆղանական ընդդիմության հակաթալիբյան խորհրդակցությունն ԱՄՆ-ի օգնությամբ նախատեսվում է հրավիրել թուրքիայում:

Այլ կերպ եթե թուրքիան ամերիկյան ծրագրերին ծառայելու դաշնակցության տակ է գտնվում, ապա ԱՄՆ-ն էլ թուրքական գործունի օգտագործման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար ամեն կերպ առաջ է մղում թուրքիային: Դեռ ավելին Անդրկովկասում ու Միջին Ասիայում Վաչինգսոնում թուրքական ազդեցության սարածաւերջանում համարվում, իսկ թուրքների հեռուստատեսությունների սահմանակցությունն Աֆղանստանի հեռառանձնակի կարեւորում է թուրքիայի դերը ԱՄՆ-ի համար: Ինչ վերաբերում է Սֆղանական դաշնադրման թուրքիայի ռազմական, ֆառաֆակալական եւ դիվանագիտական ներգրավվածությանը, ապա դա էլ կարեւորվում է մահնդակալական երկրներին առաջ արդարանալիս, որդեսգի վերջիններս իսլամական ահաբեկիչ դաշնադրված հայտարարելու մեջ այլեւս չեն դադարում ԱՄՆ-ին:

Այս ամենը հիմն է ալիս ենթադրելու Աֆղանստանում եւ միջինասիական համադաշնություններում թուրքիայի ռազմաֆառաֆակալական ակտիվությանը նախատեսելու ԱՄՆ-ի դաշնակցական մասին: Դա կհանգեցնի ինչպես Միջին Արեւելում, այնպես էլ Միջին Ասիայում թուրքական գործունի ազդեցության աճին: Քանի որ Անդրկովկասին վե-

հասկանալական են նոյնների 8-ին նախագահ Շեարդնաձեին սկզբ ճաշակելու Սեզերի արսասանած խոսքերը: Նա, ինչպես վկայում է թուրքական ղեկավարությանը, մասնավորապես ասել է. «Թուրքիան չափազանց կարեւոր նշանակություն է ալիս Կրասնահին կայունությունը: Մեծ դաշնադր են մեր նախադր բերելու Աբխազիայի հարցը Կրասնահին սահմանային ամբողջակամության սկզբունքով լուծելու համար: Թուրքիան ինչպես երկ, այնպես էլ այսօր Կրասնահին կողմին է»:

Սեզերի այս խոսքերից դժվար չէ կրահել, որ թուրքիան ոչ այնքան Կրասնահին, որքան նրա նախագահ Շեարդնաձեին կողմին է: Ի վերջո Սեզերին Կրասնահին Շեարդնաձեին եւ անձամբ հրավիրել: Հարցը, սակայն, սուկ հրավեր չէ, այլ միջոց այդ Կրասնահին իր համար ստեղծված անելանելի վիճակի առնչությամբ ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշի հեռ Շեարդնաձեին հեռախոսազրույցը: Եթե Սեզերին հասցեագրված հրավերը համարենք հեռախոսազրույցի հեռ, ապա ակնհայտորեն կհանգեցնի թուրքիայի նախագահի այցը Կրասնահին Բուշի խնդրանքով դաշնակցությունը եզրակացությունը: Սա սրամաբանական է եւ բխում է Անդրկովկասում ամեն կերպ թուրքիայի ակտիվությանը նախատեսելու դաշնակցական Վաչինգսոնի սրամադրություններից: Կարելի է նույնն ասել թուրքիայի ակտիվացման դաշնակցականության մասին: Պարզապես անսրամաբանականը դրա Շեարդնաձեին ցուցաբերվող ֆառաֆակալական աջակցությամբ դաշնակցությունն է, ինչպես նաեւ իրադրությունը փրկելու համար վերջինի առավիճակում օտարերկրյա ղեկավարներին:

Չեչնիայում հայտնաբերվել են ճառագայթման երկու հզոր աղբյուրներ

«Գերմանական ալի» ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, Չեչնիայի Չիրի Յուրս գյուղի մոտեւում հայտնաբերվել է ռադիոակտիվ ճառագայթման երկու հզոր աղբյուր: Դրանց ճառագայթման մակարդակը չի սարքերվում Չեչնիայի ԱԷԿ-ի վթարի ժամանակ տիկնեւտնում եղած մա-

մասնավոր: Այնտեղ բաղվել են ամբողջ Գուբարևովին կովկասից բերված միջուկային թափոնները: Այսօր դրանց ընդհանուր ծավալը 1000 խոսանար մետրից ավելի է, ռադիոակտիվությունը՝ 2000 կյուրի: Երջակայում ճառագայթման մակարդակը մի ֆանի հազար անգամ գերազանցում է

կարգակից: Նման ճառագայթումը մարդուն կարող է սպանել մի ֆանի ժամում: Փորձագետները կարծում են, որ այդ երկու հզոր աղբյուրները կարող են գոյացված լինել ասոնային ներգրեթեկային որեւէ օբյեկտից կամ միջուկային թափոնների վայրից: Ռուսական լրատվամիջոցները նույնն են, որ Չեչնիայի Տոլսոյ Յուրս գյուղի մոտ 1965 թվականից կա ռադիոակտիվ թափոնների «գերեզմանոց», որը 1992 թվականից անսերության է

թուլյաւերիկ նորման: Չեչնիայի ճառագայթային առողջապահության կենտրոնի մասնագետները դաշնում են, որ անցյալում եղել են ռադիոակտիվ նյութերի գոյության դեղմիք: Վերջին անգամ Տոլսոյ Յուրսից գոյացված միջուկային նյութեր հայտնաբերվել էին Բեւո-Վեդեոյում: Ահաբեկչության նախակով նման նյութերի օգտագործումը կարող է բազմապիսյալական ենթարկել որեւէ սեղան:

Նեմաթիարն ուղում է հյուսիսսիսիներին եւ թալիբներին միավորել ընդդեմ ԱՄՆ-ի

խորհրդային զորքերի դեմ կռված ամենամահաւա ճառագայթային մեկը Աֆղանստանի նախկին վարչապետ Գուլբեդդին Չեմաթիարը մտադր է մոտ ժամանակներս սարգրությունից վերադառնալ հայրենի: Նա ուղում է հակամերիկյան դաշնադրում ընդգրկել հյուսիսսիսիների մի մասին: Ճառագայթային «Ասաի» թերթին սկզբ հարցազրույցում Չեմաթիարը հայտարարեց, որ «հակամերիկյան կռակից» կազմելու նախատեսվում է ընդգրկել ընդհանուր մտաւարկով ինքն արդեն բաճակցում է Թալիբան շարժման ղեկավարությունը եւ նույնիսկ թալիբների դեմ կռվող Գուբարևովին դաշնակցական ղեկավարներին: Չեմաթիարը նախագահ Ռաբանի օրով: ԻՏԱՆ-ՏԱՄՍ-ի հաղորդման համաձայն, վերջին տարիներին Չեմաթիարը բնակվում է Իրանում: Պաշտոնական թեւրանը մի ֆանի անգամ հասկացրել է, թե թուլ չի տա նրա վերադարձն Աֆղանստան:

սային դաշնակցական հրամանատարների մեջ աճում են հակամերիկյան սրամադրությունները: Համապարհային հանրությունը ռուսով երես կրթիկ Վաչինգսոնից, ֆանի որ «ԱՄՆ-ի օդային հարվածներից զոհվում են խաղաղ բնակիչներ»: Փոստումական գեղի ներկայացուցիչ Գուլբեդդին Չեմաթիարը գլխավորում է «Հեզբե իսլամիկ Աֆղանստան» կուսակցությունը: Աֆղանստանի կոմունիստական նախագահ Նաջիբուլլայի վարչակազմի տալիստիկները հեռ Չեմաթիարը որոշ ժամանակ վարչապետ եւ նախագահ Ռաբանի օրով: ԻՏԱՆ-ՏԱՄՍ-ի հաղորդման համաձայն, վերջին տարիներին Չեմաթիարը բնակվում է Իրանում: Պաշտոնական թեւրանը մի ֆանի անգամ հասկացրել է, թե թուլ չի տա նրա վերադարձն Աֆղանստան:

Գելիին օդային գրոհ է սղառնում

Նեմաթի իշխանությունները երկվանից անվանագրության արակարգ միջոցներ են ձեռնարկել մայրաքաղաք Կասմանդուղի օդանավակայանում, որը երկրի միակ միջազգային օդանավակայանն է: Պաշտոնը Չեմաթիարից ստացված այն սեղեկություններն են, թե թեմ Լադենի մարդիկ մտադր են Նեմաթիում մի օդանավ առեւանգել եւ «օդային գրոհ» ձեռնարկել Գելիի վրա: Հարձակման հնարավոր թիրախներն են

Գելիում ԱՄՆ-ի դեսպանատնը, Չեմաթիարի վարչապետի կենտրոնակայանը կամ նստավայրը: Նեմաթի ավիացիոն վարչության դաշնակցական ներկայացուցիչը հայտնեց, որ հնարավոր ահաբեկչության մասին ծանուցումներ են ստացվել Կասմանդուղի քաղաքից: ԻՏԱՆ-ՏԱՄՍ-ի հաղորդում է, որ երկ «Կասմանդուղի փոս» թերթում հրադարակվել է անանուն հե-

ղինակի մի հայտարարություն, որտեղ ղեկավար է, թե թեմ Լադենի ցանցի ահաբեկիչներն արդեն թալիբներ են կասմանդուղի եւ արդեն դաշնակցություն են դիվերսիայի իրականացմանը: Չեմաթիարի ներգործախարարը ՉԼՄ-ներին հայտարարեց, թե ինքն սվայներ չունի նախադաշնակցական ահաբեկչության եւ Նեմաթիում օդանավ առեւանգելու ահաբեկիչների մտադրության մասին:

ԱԶԳ

Կրկին

1965 թ. անգլիական կերպարներին ցուցադրվում էր մի ֆիլմ, որն անսովոր վերնագիր ուներ. «Այդ հիանալի ռոմանտիկ իրենց թռչող սարերում»: Խոսքն ամենայն էլ չէր վերաբերում ինչ-որ իրականացված ֆիլմերի, այլ միանգամայն հողեղեն շոգամարդկանց: Քեն Էնդրիսի կասկածաբարությունը դասնում էր անցյալ դարի առաջին ասանամյակներում օդանավորների միջազգային մրցումների մասին: Այդ երևույթն անսովոր էր իրականացված ֆիլմերից ինչ-որ այն երկրները, որոնք ֆինանսավորել էին ֆիլմը: Իսպանացին, ֆրանսիացին, գեր-

միականի դու Ֆոլիվորդի ամենագուր արժեք է համարում: Նրա վերջին ֆիլմը՝ «Սիրո անդադրող ճիգերը» (1999), որով բացվեցին քրիստոնեական կինոյի օրերը Երևանում, կյանքի է կոչվել ամերիկյան դրամագիտով և հոլիվուդյան աստղերի մասնակցությամբ: Ավելին, իր հերթական շեփոխարան էր անցնում Բրանան ջանադարաբար ոճավորել է 30-ականների վերջի հոլիվուդյան մյուզիկլի մանրանկարները, այնպես որ կասկածաբար դեմոստրացիայի օրերը ծավալվում են «ջազի զվարթ դարաբացում» մայրամուտին և երկրորդ աշխարհամարտի նախօրեին:

«Սիրո անդադրող ճիգերը»

Բրիտանական կինոյի օրեր՝ առանց քրիստոնեական կինոյի

մանացին և ծաղրանացին սառույց էին քայլա մրցությունը: Մնում էր մի վախճան հարց ու վրձին հարթի անգլիացիներ, թե՛ ամերիկացիներ: Ենթադրելով, որ «հանձնարելով դիվանագիտական ֆայլով»: Անգլիացին մրցության հաղթող էր ճանաչվում, բայց նրա հմայիչ հարսնացուն բաժին էր ընկնում ամերիկացուն:

Ավստրալիացի Բազ Լըրմենի հոլիվուդյան «Ռոմեո և Ջուլիետի» ողբերգության գերժամանակակից մեկնակերպը հետո, արդիականացված Շեփոխարան այսօր արդեն խիստ հեռու էր ու ժամանակավրեղ էր համարվում, ուստի Բրանան (որի ազգանունը, ի դեպ, թե՛ «Մուսկ-

ֆիլմն այնքան էլ ընդհանրություն ունի գրական սկզբնաղբյուրի անգլոսի Գեյնս Ֆիլիպիզի համարումն թեթևաբեղի հետ, որքան հոլիվուդյան նորարարի աստղ Ռենն Զելվեգերը խեղճ Բրիջիտ Զոնսի (իմիջիայլոց, վերոհիշյալ անհայտ «բանիմացի» ձեռնարկ Զելվեգերն էլ վերածվել էր Չելֆագերի):

«Արեւելն Արեւել է»

Չուս անգլիական արտադրության միակ ֆիլմը, որ տեղ էր գտել դուրս և դուրսի Գլոսթերների այցելության առթիվ Բրիտանական խորհրդի, Անգլիախոսների միության և «Մուսկվա» կինոթատրոնի կազմակերպած համեստ ցուցադրության ծրագրում, «Արեւելն Արեւել է» կասկածաբարությունն էր (1998): Սա էլ նկարահանել է իռլանդացի Դամիեն Օ'Ռոնեյլը յարսիկ դրամատուրգ Աուր Կան-Պիմի ղեկավարությամբ: Սա էլ նկարահանել է իռլանդացի Դամիեն Օ'Ռոնեյլը յարսիկ դրամատուրգ Աուր Կան-Պիմի ղեկավարությամբ: Սա էլ նկարահանել է իռլանդացի Դամիեն Օ'Ռոնեյլը յարսիկ դրամատուրգ Աուր Կան-Պիմի ղեկավարությամբ:

վա» կինոթատրոնի ազգագրում, թե ցուցադրության հայտնագրում ինչ-որ «բանիմաց» Բրանա էր ճանաչարձել, ջանում էր հետ չընկնել նոր հոլիվուդի թեթևաբեղի Շեփոխարանի ամերիկանացու գնով: Գարգ էր, թե մնան «Սիրո անդադրող ճիգերը» որքանով էր քրիստոնեական կինո, որովհետև նույնիսկ էր, թե ոչ ավելին, ամերիկյան դաստիարակ էր: Գլոսթերի անվերապահ կնիքով էր դրոճված և Շարոն Մագուայրի «Բրիջիտ Զոնսի օրագիրը» (2001) նաև մի ժամանակ, որ ներկայացվեց քրիստոնեական կինոյի օրերին: Անգլոֆոնիանոսյան «միջամտություն» այս անգամ դարձադառնալից արդյունքի էր հանգեցրել:

Բրիտանական կինոն արդեն երկար ասանամյակներ այդ անգլիացի օդային վիճակում էր, եթե նույնիսկ առաջնության դափնիներ էր վասակում, միեւնոյն էր, իր հարսնացուն ստիպված էր գիջել ամերիկացուն: Գլոսթերի վաղուց էր ճանաչվում անգլիական կինոյի բախտը: Երբ է, հասկապես վերջին արտերին կինոաշխարհի ամենակարևոր մրցության մեջ անգլիացիներն ավելի ու ավելի վճարում են հանդես գալիս համախառն հավակնելով «Օսկարի» ուղեգրով արձանիկին, իսկ 90-ականների կեսից Ռենն Բոյլի, Փիթեր Կասանովի, Մայլ Լիի, Գայ Ռիչի ֆիլմերի շնորհիվ ցրվածություն մեջ էր մտել նույնիսկ «քրիստոնեական նոր կինո» սերմերը, բայց վաստը մնում էր վաստ, որ անգլիական կինոյի բոլոր «հիանալի ռոմանտիկ իրենց սարերում», վաղ թե ուշ, չվում են Գլոսթերի ամերիկյան կառիճի գայթակղությանը չլիմանալով: Անգամ այնպիսի «երգվալ» անգլիացի, ինչպիսին էր Շեփոխարանի Քեննեթ Բրանան, որ ժամանակին սուր անբարյացակամությամբ էր արտասանել «կինոաշխարհի Արեւել» մասին, այսօր զենքերը ցած էր դրել և խոնարհ

Բասիլեր Վան Դին Ամերիկացիների ազգային հերոսը դարձած մարդկային ծննդյան 85-ամյա հորեղանի առթիվ կլան բարձրացավ «Տարզանը և Տեյնը» ֆիլմը, որտեղ արդարության անխնայ մարտիկ նոր դերակատար էր ընտրվել Բասիլեր Վան Դինը: Նրա դերասանական կարիերայի նախնական անհուսալիորեն երկար էր թվում: 90-ականների սկզբից Բասիլերը նկարահանվում էր երկրորդ կարգի արկածային և տրոսիկ ֆիլմերում, ինչպես նաև հեռուստատեսությամբ: Ռեժիսորներին մինչև օրս էլ գրավում էր Վան Դինի հրատարակելու «Շվարցենբերգի մկանների համակցությունը Ռոմ Բրուզի արտադրողի հետ»: Ճակատագրի առաջին դարձերը նա համարում էր կինոյի լեգենդար կուրտերից մեկի դերը «Տեյնս Դին առաջնակարգ ճակատագրի հետ»: Կենսագրական ժողովներում (1988): Թեև կինոնկարն առավել արժանացել էր չունեցավ, բայց Բասիլերն արդեն իր համարալի շեփոխարան էր երկար առավել այդ համարալը նրան քերթից իրենց անհատական միջոցների դեմ մարտնչող կարգի Տոն Ռիֆոն «Աստղային դեպք» ֆանաստիկ ֆիլմում (1998): Ռեժիսոր Փոլ Վերնոյվերը գոհ էր ընտրությունից: Բասիլերը համարաբար ամենամեծ էր աստղային մարտիկ կերպարն ոչ միայն արտասուս՝ հա-

մաստեղելով առնականությունն ու օրմանիզմը, այլև ներհուս. նա զինվորական կրթություն էր ստացել, և ֆիլմի ռազմասենյակային հոգեբանական էր նրան: Երբ նկարահանումներից առաջ բոլոր դերակատարներին հարկադրեցին միասնամտակ արդեղ նորակազմերի ծանոթանում, միայն Վան Դինը դիմադրելով սկզբից մինչև վերջ: Նրան առանձնակի հոգսեր չդասձառեցին և ճակատամարտի երկարամյա նկարահանումները: Բասիլերին յետոլեց անգամ ցնցողի նշանալի տեսարանը, որտեղ բոլոր դերակատարները մերկ էին: Չանալով նրանց հարաբերել, ռեժիսորը ինն էլ մերկացավ, բայց Վան Դինն դա հիացնում էր չհամակցել: «Մեծ բան նա ընդամենը մի բանով հանվեց, իսկ մեծ մի կանի ժամ մորեմերկ ցցված էին: Ասեմ, ինձ համար միեւնոյն է, ես միշտ էլ էմիլիոնիստ եմ եղել»: Տարզանի դերում Վան Դինը կարող էր բավարարվել իր էմիլիոնիստական հակումներին հազուրդ սպվով, բայց Լու Անջելեյի հետ Տարզան արվարձանում բնակվող դերասանն սկսեց անձնային լրջությամբ նախադասվել: Նա «բուժարկի արկային» մարմնավորելու դասեռության մեջ նախախնամության մասն էր տեսնում: Բասիլերը դասնում է. «Տարզանի բնավորությունն ուսումնասիրելու համար ես կարողացի Քեռուզի ամբողջ վիդեոառը մեկնեցի գրողի կազմակերպչը, որը մի ամբողջ ալյան է և նրա հետի դասվին

Վերջին Տարզանը

կուլվում է Տարզան: Գանդիլիցի Քեռուզի բռան հետ: Բազմաթիվ տեսառարկաներ դիտելով ԱՖՐիկայի կյանքի, բնության և կենդանական աշխարհի մասին: Ուսումնասիրելով կառուցների ոլորտի կյանքը և կենդանիների յուրաքանչյուր ընթացքում սովորում էր զուլուայան բարբառները: Ինչ-որ մեկը նկատել էր, որ արժեք այդպես խոսումուխ լինել Տարզանի խառնվածի ու վարի նորությունների հետազոտման մեջ: Ի վերջո, նա Ալբերտ Եյնսթեյնը չէ: Բայց Բասիլերը, սովորաբար, այնպես էր նեղվում իր ամեն մի դերի վրա, առաջ դա իր առաջին ու վերջին հնարավորությունն էր կինոյում: Երբ ու կես ամիս Կարոնակ նա մերկանում վազվում էր բուժարկում: Գլխավոր դեր, ԱՖՐիկայում է-

Արժե դիտել

- 12 նոյեմբերի, 02.00 Արմենիա
 «Սիրո սրկուհին»*: Ռեժիսոր՝ Նիկոլայ Սիխալով: Դերերում՝ Ելենա Սոլովյով, Ռոդիոն Լախուտով: ՆԱՅՄ, 1976:
 Ռեժիսոր մեղոդան համ կինոյի ոճով:
 13 նոյեմբերի, 20.45 Սինեմա
 «Լինել Տոն Մալկովիչը»*: Ռեժիսոր՝ Սիլվիո Զոնգ: Դերերում՝ Տոն Բյուսալ, Բեթին Բիներ, Տոն Մալկովիչ: ԱՄՆ, 1999:
 Չվարձակի ինչպիսիքությամբ դրոճված այս կասկածաբար ծաղրանի քիթախն են դարձել ֆեմինիզմը, միսիկան, հոգու վերաբնակման հավասարակշռությունը, ֆրեյդիզմն ու հոգեվերլուծությունը:
 13 նոյեմբերի, 01.40 PTP
 «Քաղցր և զգվելի»*: Ռեժիսոր՝ Վուդի Ալեն: Դերերում՝ Շոն Փեն, Ումա Թերմեն, Սամանթա Մորթոն: ԱՄՆ, 1999:
 Չազային երաժիշտ ենթ Ռեյն, որի կենսադասումն է ֆիլմը, ինչպես բոլոր համեմատները, թե՛ «Քաղցր» է, թե՛ «զգվելի»:
 14 նոյեմբերի, 17.50 Սինեմա
 «Դերասանները»*: Ռեժիսոր՝ Բերտրան Բիե: Դերերում՝ Ժան-Կլոդ Բիալի, Ալեն Դելոն, Ժան-Պոլ Բելմոնդո: Ֆրանսիա, 2000:
 Աբսուրդիստական ֆարս դերասանների մասին, որ «սաղանդավոր են, հիասթափ են անհանելի»:
 15 նոյեմբերի, 11.20 Սինեմա
 «Պան Տալեու»*: Ռեժիսոր՝ Անջել Վալդա: Դերերում՝ Բոգուսլավ Լինդա, Դանիել Օլբրիխսկի, Գրաֆինա Շառլոլովսկա: Լեհաստան-Ֆրանսիա, 1999:
 Լեհ գրականության դասական Ադամ Միցկևիչի դասական դրոճի կերպարանը:
 15 նոյեմբերի, 23.50 Արմենիա
 «Խավարում դարձողը»*: Ռեժիսոր՝ Լարս Յոն Թրեբ: Դերերում՝ Բյոր, Կասրի Դեյնիլ, Դեյվիդ Մորգ: Ֆրանսիա-Շվեդիա-Դանիա, 2000:
 Ամերիկա գաղթած չեխոսիտ՝ Սեյմյակի ողբերգական դասնությանը ընդդիմել է Կաննի «Ոսկե արմավենու ծառուղի», իսկ Եյորն արժանացել է կնոջ լավագույն դերակատարման մրցանակին:
 15 նոյեմբերի, 01.20 Սինեմա
 «Թափվելու տեղ չկա»*: Ռեժիսոր՝ Լի Մյունգ Սե: Դերերում՝ Պակ Յունգ Յուն, ԱՍ Սին Կի: Գարալային Կորեա, 1999:
 Ոսկիանական քիլեր, որի ծեծված սյուժեն փոխառվել է արտասովոր արտասահայականությամբ:
 16 նոյեմբերի, 00.05 Սինեմա
 «Միգրեր»*: Ռեժիսոր՝ Ռոբ Ռայներ: Դերերում՝ Տեյնս Բասն, Բեթի Բեյթս: ԱՄՆ, 1990:
 Ըստ Սրիվեն Բիսկի, որի վեպի կերպարան է ֆիլմը, մոլի երկրագունն անան էրեժի, որը դասաբան է հոգեբանական, եթե զրկվի իրեն սնուցող զեղեցիկ առաստիներին:
 16 նոյեմբերի, 01.20 Ֆ
 «Ամենադրական դարաբացում»*: Ռեժիսոր՝ Մարտին Սկոբլե: Դերերում՝ Դանիել Դեյ Լուիս, Սիել Փֆայֆեր, Ուայնոնա Ռայդեր, ԱՄՆ, 1993:
 Լյուդոլֆյան բարձրագույնիկ հասարակության կյանքն ու բարբեր 19-րդ դարի 70-ականներին ըստ էյիթ Ուորթնի վեպի:
 16 նոյեմբերի, 01.45 Սինեմա
 «Վնաս»*: Ռեժիսոր՝ Լուի Սալ: Դերերում՝ Ժյուլիետ Բիոնե, Ջեյմի Այրոնս: Մեծ Բրիտանիա-Ֆրանսիա, 1992:
 Ճակատագրական կրի դասնություն:
 17 նոյեմբերի, 16.30 Արմեն-Ալթո
 «Մարտը գործում է»*: Ռեժիսոր՝ Թոմ Բարթոն: Դերերում՝ Ջեյ Կոլլոն, Գլեն Զլոուզ, Փիլ Բոսնան: ԱՄՆ, 1996:
 Տիեզերական ներխուժման թեման և ամերիկյան հայրենասիրությունը ծանակող դարձրին:
 17 նոյեմբերի, 18.50 Ֆ
 «Բրիտանական թագուհին»*: Ռեժիսոր՝ Ռուբեն Մամուլյան: Դերերում՝ Գրեյս Գարրո, Տոն Գիլբերթ, ԱՄՆ, 1934:
 Այս դասական մեղոդանի զարդը «ասվածային» Գարրոն է:
 17 նոյեմբերի, 00.50 HTB
 «Կեսգիշերային կուլտուր»*: Ռեժիսոր՝ Տոն Ելեգիսկո: Դերերում՝ Տոն Կոյթ, Դասթին Գոֆման: ԱՄՆ, 1969:
 Թեև «ամերիկյան երազանի» աստղը հուսախաբության չափ չուր դասեր է կինոակադեմիան հերոսաբար ֆիլմին 3 «Օսկար» է զոհել:
 18 նոյեմբերի, 23.30 Ֆ
 «Բարակուդա»*: Ռեժիսոր՝ Յիլիդ Չայմ: Դերերում՝ Ժան Ռոսթոն, Գիլյոմ Կանե: Գերմանիա-Ֆրանսիա, 1997:
 Մեմորիան սրազիֆարսն այս ֆիլմում սահմանակից է ինչպիսիքությանը:
 18 նոյեմբերի, 00.10 Սինեմա
 «Չինգ զգայարան»*: Ռեժիսոր՝ Ջեյմի Պոլսել: Դերերում՝ Ալի Փարբեր, Մերի-Լուիզ Փարբեր, Ռիչարդ Զլարին: Կանադա, 1999:
 Տարվա լավագույն կանադական ֆիլմը ծանաչված կինոնկարի բոլոր հերոսները կեղեկվում են զգացմունների փոփոխությամբ:
 18 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Ժողովուրդն ընդդեմ Լարի Ֆլինթի»*: Ռեժիսոր՝ Միլոս Ֆորման: Դերերում՝ Վուդի Չարլեսոն, Բորթի Լավ, Էդուարդ Նորթոն: ԱՄՆ, 1997:
 Պոռնոստանդան, «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 19 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 20 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 21 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 22 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 23 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 24 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 25 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 26 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 27 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 28 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 29 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 30 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:
 31 նոյեմբերի, 01.10 Արմենիա
 «Չասլեր» հանդես կենսաբան Ֆլինթի ուղին ներկայացնում է այդ ժողով ամերիկյան հերոսի «դեմոստրացիոն ու քվառությունը»:

ASHJIAN TRAVEL & TOURISM 30 Years Tourism Experience (1971-2001)

Անհավասարի ցածր գնով (399.5 ԱՄՆ դոլար) Սիրիայի եւ Լիբանանի անենամեծ տնավաճառներում առեւտուր եւ էֆուկուրսիա 8 օրով (2-9 դեկտեմբեր, 2001 թ.)
 զՅՆԵՐԸ երկսեղանոց համարում 2 անձի արդելու դեղմում 1 անձի զոււարը կազմում է 399.5 ԱՄՆ դոլար:
 1 անձը առանձին համարում ըստ իր ցանկության արդելու դեղմում 700 ԱՄՆ դոլար:
 Ծնողների հետ արդելու դեղմում մինչեւ 12 տարեկան երեխայի համար 325 ԱՄՆ դոլար:
 զՅՆԵՐԻ մեջ ներառված են Լիբանանի եւ Սիրիայի մուսիքի բույսվությունների արժեքը, Երեւան-Չալեդ-Երեւան ավիասնմսերի արժեքը, Չալեդի օդակայանի հարկը, Չալեդի հյուրանոցի** եւ Բեյրութի նորակառույց հյուրանոցի*** զիւերավարձերը, նախաճաշերի եւ ընթրիքների արժեքը, Չալեդ-Բեյրութ-Չալեդ երթուղու ավսոբուսի արժեքը:
 Ծանոթություն. զՅՆԻ մեջ չի ներառված «Զվարթնոց» օդակայանի ելքի հարկը 10.000 դ.:
 Տեղեկությունների համար զանգահարել 538761 (հասցե՝ Երեւան, Ամիրյան 7, բն. 5):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտել» վաճառում է իր մոտ առկա 75 տոննա մազուրը: Ամբողջ ծավալը գնել ցանկացող անհատները եւ կազմակերպությունները կարող են 10-օրյա ժամկետում գրավոր ներկայացնել հայտը «Արմենտելի» վարչական գլխավոր սնօրիություն հետեյալ հասցեով՝ Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, կամ ուղարկել 54.98.29 համարի ֆախսով՝ նւելով առաջարկվող գինը:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՉ ՀԱՄԱՐԱՎԱՅՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՏ ԿԱՊԻՏԻ ԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆ

Armenia
 The British Council
 C/o British Embassy
 28 Charentz street
 Yerevan 375025
 Armenia

Tel: +3741 559923
 Tel/fax: +3741 559924
 www.britishcouncil.org

The British Chevening Awards 2002/2003

Awards are offered by the Foreign and Commonwealth Office (FCO) and cover the costs of study (including living expenses and international flights) in Britain from 3 to 12 months. They are made on a competitive basis for advanced study in the fields of:

Economics *
 Human Rights
 Law
 Media
 Political Science
 International Relations and Diplomatic Studies
 Public Administration

Qualifications

Applicants:

- must be born after 1 September 1967
  - should be citizens of Armenia; and should normally have resided in Armenia for the last two years
  - should have not received any award for study overseas lasting more than three weeks since November 1998
  - must already hold a higher education diploma
  - should have work experience in the selected area (at least two years) e.g. applicants applying for courses in education management should have experience in management and not only in teaching.
- * Please note: not normally available to study MBA courses.

How to Apply

- All applications must be made on the official form. Two references (not more than 6 months old), photocopies of diplomas and transcripts of marks must be submitted with the application. Application form and all supporting documents should be submitted in 2 copies
- Candidates should show in their applications how their studies could contribute to positive change in Armenia (for instance through further developments in governance, democracy or market economy.)
- Applications received after 8 December 2001 will not be considered.

Selection Process

Applications forms will be reviewed (incomplete forms will not be considered; it is the applicant's responsibility to ensure that the application is complete) and a list of semi-finalists will be drawn up by 20 December 2001. Shortlisted candidates will take a formal English Language test - IELTS between 14 - 18 January 2002.

Those who pass the IELTS test successfully (minimum requirement 6.5) will be invited for interviews between 28 January - 1 February 2002. Candidates must be available for interviews in Yerevan. The final result will be announced by end of February 2002. Successful applicants will be given a list of three universities to choose from.

For further information and application form please contact Marine Aghegian - Exchanges Administrator at the above address.

Opening hours: 1200 - 1700 from Monday to Friday

Further information is also available on the following sites:
 About Chevening Scholarship

<http://www.britishcouncil.org/ge/education/geochev.htm>
 You can download an application form from this website

<http://www.britishcouncil.org/chevening/index.htm>

About Courses

<http://www.prospects.csu.ac.uk/student/pgdir/international/index.htm>

About UK Universities

<http://www.webmaster.bham.ac.uk/ukuwww.html>

